

VALTIONHALLINNON DIGITAALISEN TUR- VALLISUUDEN ASiantuntijapalvelu VAL-DIAS PALVELUKUVAUS

Auditointi- ja konsultointipalvelut

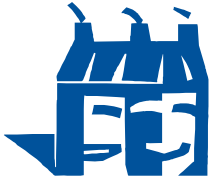

24.4.2018

Sisällysluettelo

1 Sopimus.....	3
2 VAL-DIAS palvelu.....	3
3 Palvelun edut Asiakkaille	4
4 Auditointi- ja konsultointipalvelut	5
4.1 Auditointipalvelu	5
4.2 Konsultointipalvelu.....	5
4.3 Auditointi- ja konsultointipalvelun toimeksiantojen tilausprosessi.....	6
4.3.1 Aineistojen luokittelu	8
4.3.2 Tilattujen toimeksiantojen muutos	8
5 Laadunvarmistus	8
6 Liitteet.....	8

24.4.2018

VALTIONHALLINNON DIGITAALISEN TURVALLISUUDEN ASiantuntija- PALVELU VAL-DIAS

Väestörekisterikeskuksen digitaalisen turvallisuuden asiantuntijapalvelu tukee valtionhallinnon organisaatioita digitaalisen turvallisuuden kehittämisessä ja sitä koskevien auditointien järjestämisessä. Väestörekisterikeskuksen asiakkaina voivat olla kaikki valtionhallinnon yksiköt. Palvelu tukee Asiakkaita niiden digitaalisen turvallisuuden arvioinnissa, tietoturvallisuusasetuksen ja tietoturvatasojen mukaisen hallinnollisen kypsyystason sekä teknisten vaatimusten saavuttamisessa, riskienhallinnan, kyberturvallisuuden, tietosuojan sekä toiminnan jatkuvuuden kehittämisessä.

Asiantuntijapalvelua käytetään mm.

- tietoturvallisuuden hallintajärjestelmän kehittämiseen
- yksittäisen kohteen, prosessin tai tietojärjestelmän riskien arviointiin
- kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tai osaamisen kehittämiseen
- ICT-varautumisen tai muun toiminnan jatkuvuuteen liittyvien vaatimusten täyttämiseen
- uuden tietojärjestelmän tai muun kilpailutettavan kohteen riskienarviointiin, vaatimustenmäärittelyyn sekä toteutuksen auditointiin kohteen vaatimusmäärittelyn perusteella
- tietosuojan kehittämiseksi
- kohteen haavoittuvuus- tai sovellustarkastuksen toteuttamiseksi
- koulutuksen toteuttamiseksi
- erilaisten ohjeiden ja muiden materiaalien tuottamiseen

1 Sopimus

Tämän palvelukuvauksen palvelut ovat Väestörekisterikeskuksen asiakasvirastojen käytettävissä Asiakasviraston (jäljempänä Asiakas) ja Väestörekisterikeskuksen (jäljempänä Toimittaja) tekemän sopimuksen perustella.

2 VAL-DIAS palvelu

Digitaalisen turvallisuuden asiantuntijapalveluun sisältyy auditointi- ja konsultointipalvelut. Palvelulla edesautetaan koko valtionhallinnon ja sitä kautta välillisesti julkishallinnon ja yrityselämän tuottamia palveluita saavuttamaan niiltä edellytettävät digitaalista turvallisuutta koskevat vaatimukset sekä mahdollistetaan erilaisissa häiriötilanteissa kyky palautua normaaliin tuotantotilanteeseen.

VAL-DIAS palvelu on tarkoitettu niille Väestörekisterikeskuksen asiakasorganisaatioille, jotka tarvitsevat auditointi- tai konsultointityötä tietoturvallisuutensa, riskienhallinnan tai tietosuojan parantamiseen ja kehittämiseen. Palvelun tuottaa Toimittaja ja toimeksiannot suorittavat Toimittajan sopimuskumppanit (jäljempänä Alihankkija).

24.4.2018

Toimittaja käyttää palvelun tuottamiseen seuraavia Alihankkijoita:

- KPMG Oy Ab
- Netum Oy
- Ryhmittymä Relator Oy, Kumura Oy, Insta DefSec Oy
- Consultor Finland Oy

Alihankkijoiden Hanselin sopimuksen mukaiset alihankkijat on listattuna erillisessä liitteessä 1 Valtionhallinnon digitaalisen turvallisuuden asiantuntijapalveluiden Alihankkijat.

Toimittaja käyttää Alihankkijoiden nimeämiä asiantuntijoita toimeksiantojen suorittamiseen. Toimittaja hyväksyy palvelun piiriin liitettävät Alihankkijan asiantuntijat. Toimittaja vastaa siitä, että asiantuntijoille on tehty turvallisuuspalvelulain (726/2014) mukainen perusmuotoinen turvallisuuspalvelu ja heidät on liitetty turvallisuusrekisteriin ja tämän myötä selvitykset ovat voimassa koko sopimuskauden. Asiantuntijat ovat allekirjoittaneet Toimittajan kanssa vaitiolositoumuksen, joka kattaa Asiakkaiden kanssa tämän sopimuksen perusteella tehtävät toimeksiannot.

Hinnoittelussa noudatetaan Toimittajan hinnaston mukaisia päiväkohtaisia htp-hintoja, jotka perustuvat Hanselin konsulttihinnojen osaamistasoihin 1-3. Hinnasto on liitteessä 2.

3 Palvelun edut Asiakkaille

Asiakas saa valtionhallinnon tietoturva- ja tietoturvavaatimukseen erikoistunutta ja ammattitaitoista asiantuntijapalvelua. Asiantuntijapalvelusta on mahdollista tilata tietoturva-auditointeja ja -konsultointia Asiakkaan omien tarpeiden mukaisesti.

Palvelu toteutetaan käyttämällä ulkopuolisia, sertifioituja ja turvallisuuspalvelutettuja asiantuntijoita. Asiantuntijat allekirjoittavat vaitiolositoumuksen, joka kattaa asiakastoimeksiannot. Väestörekisterikeskus on perehdyttänyt käyttävät asiantuntijat lisäkoulutuksella valtionhallinnon toimintatapoihin ja erityispiirteisiin.

Väestörekisterikeskus vastaa palvelun tuottamisesta, toimeksiantojen koordinoinnista ja niiden välittämisestä ja valvoo palvelun laatua.

- Asiakkaan ei tarvitse kilpailuttaa erikseen auditointi- tai konsultointipalvelua, vaan saa kilpailutetut hinnat ja luotettavat palvelut käyttöön sovitulla aikataululla.
- Palvelu toimii vakioidulla, hyvin suunniteltujen ja toteutettujen prosessien sekä parhaiden käytäntöjen mukaisesti.
- Palvelu on otettavissa käyttöön nopeasti, helposti ja kustannustehokkaasti.
- Joustava mahdollisuus toimeksiannon muutoksiin tai lisäyksiin työn aikana.
- Väestörekisterikeskuksen tuki mahdollisissa ongelmatilanteissa; palvelun ison volyymin ja merkittävyyden vuoksi suurempi painoarvo.

24.4.2018

- Käytettävissä ovat koulutetut, valtionhallinnon toimintaa tuntevat konsultit, jotka on turvallisuusselvitetty.
- Väestörekisterikeskus auttaa asiakasta löytämään parhaimmat resurssit tilattuun työhön.

Palvelun avulla kehitetään valtionhallinnon yhtenäisiä toimintatapoja ja prosesseja digitaalisen turvallisuuden asiantuntijapalveluiden tuottamiseksi ja niiden hyödyntämiseksi. Samalla valtionhallinnossa vahvistetaan yhtenäisempiä toimintamalleja riskienhallinnan, tietoturva-auditointien ja niihin liittyvien raporttimallien osalta.

4 Auditointi- ja konsultointipalvelut

4.1 Auditointipalvelu

Asiakkaan määrittelemissä toimeksiannoissa palvelua hyödynnetään mm. järjestelmäauditointeihin eri kriteeristöjä vasten, käyttöönottoa edeltäviin hyväksymistestauksiin, EU:n edellyttämiin virastojen ydintoimintaan liittyvien järjestelmäliittymien tarkistuksiin ja tilojen auditointeihin. Hallinnollisissa auditoinneissa suoritetaan mm. prosessien, hankintojen ja vaatimusmäärittelyjen auditointeja sekä sopimusten katselmointia ja tietotekniikkatoimittajien palveluauditointeja. Auditointitarve liittyy usein myös yksittäisiin teknisiin toimintoihin ja palvelukomponentteihin tai dokumenttien tarkastukseen.

Asiakas voi toimeksiannossa määritellä myös viitekehyksen, jota vasten auditointi suoritetaan. Auditointi voi kohdistua Asiakkaan omaan organisaatioon tai palvelun-tarjoajan organisaatioon tai teknisiin järjestelyihin. Auditoinnin laajuus määräytyy Asiakkaan toimeksiannon, sitä seuraavan yhteisen aloitus-kokouksen ja työsuunnitelman mukaan ja vaihtelee muutamasta päivästä usean kuukauden kestäviin auditointeihin.

Tämän ohella palvelun kautta on käytettävissä myös kaksi arviointilaitosta, jotka voivat suorittaa ”Laki viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista” mukaisia tehtäviä (1406/2011).

4.2 Konsultointipalvelu

Asiakas voi tilata konsultointipalvelua, jonka sisältö määritellään toimeksiantokuvauksessa. Asiakas määrittelee konsultointitarpeen ja kuvaa alustavan työn sisällön ja tavoitteet. Tietoturvakonsultointi jaetaan hallinnolliseen ja tekniseen konsultointiin.

Hallinnollisessa tietoturvakonsultoinnissa keskitytään esimerkiksi tieto- tai kyberturvallisuuden, tietosuojaan hallintajärjestelmän vaatimien dokumenttien, prosessien tai hallinnollisten menettelyiden kehittämiseen. Lisäksi tietoturvallisuuden asiantuntijapalveluita käytetään muuhun organisaation turvallisuuden, kyberturvallisuuden, riskienhallinnan, tietosuojaan ja jatkuvuuden hallinnan kehittämiseen.

Tekniset tietoturvakonsultoinnit sisältävät mm. toimitilojen, ohjelmistojen, palvelinten, työasemien tai tietoliikennelaitteiden tietoturvaratkaisuiden tai -ominaisuuksien kehittämistä sekä arkitektuurin suunnittelua.

24.4.2018

4.3 Auditointi- ja konsultointipalvelun toimeksiantojen tilausprosessi

Asiakas voi tilata palvelua täyttämällä toimeksiantolomakkeen (liite 3), jossa alustavasti kuvataan tarvittava asiantuntijatyö sekä toimeksiantoon liittyvät yhteystiedot. Toimeksianto ei ole vielä tilaus vaan Asiakas täyttää tilaustiedot vasta sen jälkeen, kun toimeksiantolomake on palautunut takaisin Asiakkaalle ja siihen on lisätty Alihankkijan toimesta alustava työmäärä ja hinta. Asiakas hyväksyy työmääräarvion tekemällä tilauksen Toimittajalle tai tarkentaa työmäärää Alihankkijan kanssa.

1) Asiakas täyttää asiantuntijapalveluiden toimeksiantolomakkeen ja lähettää sen turvapostilla Toimittajalle osoitteeseen ttpalvelut@vrk.fi.

2) Toimittaja valitsee toimeksiannon toteuttamiseksi Alihankkijan yhteistyössä Asiakkaan kanssa. Asiakkaan toive Alihankkijasta pyritään ottamaan huomioon Alihankkijan valinnassa. Oletuksena Asiakkaalle pyritään tarjoamaan jatkossa sama Alihankkija, mutta toimeksiantokohdasta arvioidaan Alihankkijan resurssitilannetta, erityisosaamista, esteellisyttä auditointiin tai muita mahdollisia rajoituksia.

24.4.2018

- 3) Toimittaja lähettää toimeksiannon valitulle Alihankkijalle, joka sopii Asiakkaan kanssa aloituskokouksen. Aloituskokouksessa toimeksiannon sisältö käydään tarkemmin läpi. Aloituskokouksen pöytäkirjamerkinnot liitetään toimeksiantolomakkeeseen ja toimitetaan työmäärän yhteydessä Toimittajalle viikon kuluessa aloituskokouksen pitämisestä.
- 4) Alihankkija laatii suunnitelman toimeksiannon toteuttamisesta Asiakkaan tekemän toimeksiannon ja aloituskokouksen perusteella. Suunnitelma sisältää enimmäistyömääräarvion, aikataulun, palvelun tuottamiseen tarvittavat resurssit ja heidän osaamistasonsa, matka-aika- ja matkakulut, mahdollisen projektisuunnitelman, kuvauksen käytettävistä menetelmistä ja työvälineistä sekä toimeksiannon tuotoksista sekä pöytäkirjamerkinnot aloituskokouksessa sovitusta asioista. Lomake toimitetaan Toimittajalle. Työmääräarvio on hyvä sopia Asiakkaan kanssa ennen sen lähettämistä Toimittajalle.
- 5) Toimittaja tarkistaa työmääräarvion sekä toimittaa sen Asiakkaalle. Tarvittaessa Asiakas ja Alihankkija voivat tavata tässä yhteydessä uudelleen ja käydä työmääräarvion läpi sekä tehdä siihen tarvittavia tarkennuksia.
- 6) Asiakas tekee kirjallisen tilauksen työmääräarvion pohjalta toimeksiantolomakkeella ja lähettää sen Toimittajalle. Mikäli toimeksianto on poikkeuksellisen laaja tai muuten pitkäkestoinen, toimeksiannon laskutuksesta sovitaan erikseen. Mikäli Asiakas ei hyväksy toimeksiantoa, esimerkiksi työmääräarvion johdosta, siitä neuvotellaan edelleen tai toimeksianto perutaan.
- 7) Toimittaja tilaa Asiakkaalleen työn Alihankkijalta lähettämällä tilausvahvistuksen.
- 8) Alihankkija käynnistää toimeksiannon toteuttamisen yhteistyössä Asiakkaan kanssa. Toimeksiannon käynnistäminen ennen tilausvahvistusta tapahtuu Alihankkijan omalla riskillä. Alihankkijan tulee huolehtia, että toimeksiannon enimmäistyömäärä ei ylitä. Alihankkija ei saa laskuttaa enimmäistyömäärän ylittävistä päivistä Toimittajaa eikä Asiakasta. Alihankkija voi tarvittaessa neuvotella asiakkaan kanssa enimmäistyömäärän ylittymisestä aiheutuvista kustannuksista.
- 9) Kun toimeksianto on saatu valmiiksi, Alihankkija luovuttaa Asiakkaalle toimeksiannossa sovitut asiakirjat ja muut tuotokset käyttäen sovittua tietoaaineiston salausratkaisua. Tässä yhteydessä tulee Asiakkaalla hyväksyttävä toimeksiantoon kohdistuneet tuntiraportit ja muut kustannukset.
- 10) Asiakkaalla on työn luovuttamisesta kaksi viikkoa aikaa hyväksyä tai reklamoida tehdystä työstä. Asiakas hyväksyy toimeksiannon suoritetuksi ja hyväksyy laskutettavat tunnit ja muut kustannukset. Mikäli Asiakas ei ole tyytyväinen toimeksiannon lopputuotoksiin tai syntyneisiin kustannuksiin, tulee Asiakkaan olla yhteydessä Toimittajaan ennen mahdollisen reklamaation jättämistä.
- 11) Alihankkija saa laskuttaa Toimittajaa, kun Asiakas on hyväksynyt toimeksiannon tuotokset sekä tehdyn työmäärän. Mikäli Asiakas on reklamoinut tehdystä työstä, Toimittaja käsittelee reklamaation yhdessä Alihankkijan kanssa. Tarvittaessa järjestetään kokous reklamaation käsittelemiseksi Asiakkaan, Alihankkijan ja Toimittajan kesken.
- 12) Toimittaja laskuttaa Asiakasta hyväksytyin kustannusten mukaisesti.

24.4.2018

4.3.1 Aineistojen luokittelu

Toimeksiannon, esimerkiksi auditoinnin tuloksena syntyvät asiakirjat luokitellaan niiden salassapidon edellyttävälle tasolle, luokittelusta vastaa aina Asiakas.

4.3.2 Tilattujen toimeksiantojen muutos

Mahdollinen toimeksiannon kasvatus voi olla enintään 25% alkuperäisestä tilatusta toimeksiannosta, muussa tapauksessa tulee tehdä uusi toimeksianto.

5 Laadunvarmistus

Väestörekisterikeskuksen toimittamalle asiantuntijapalvelulle on asetettu korkeat laatuvaatimukset. Palvelun tavoitteet on määritelty ja niiden täyttämistä seurataan säännöllisesti Toimittajan toimesta.

Asiantuntijapalveluissa noudatetaan yhdessä sovittuja toimintatapoja ja Toimittajan edellyttämiä käytäntöjä. Kaikille asiantuntijakonsulteille on järjestetty perehdytys tehtäviin. Toimeksianto valmistellaan ja sovitaan yhdessä Asiakkaan ja Alihankkijan välillä. Aikataulu, arvioinnin kulku ja sisältö hyväksytään Asiakkaan puolelta ja tarkistetaan myös Alihankkijan puolelta ennen aloitusta.

Asiantuntijat on luokiteltu työkokemuksen ja koulutuksen mukaan kolmeen osaamistasoon. Tämän lisäksi Toimittaja on edellyttänyt Alihankkijoilta riittävän määrän tietoturvasertifioituja asiantuntijoita. Työn suorittava asiantuntija osoitetaan ja hyväksytään suoritettavan työn vaatavuuden mukaan. Työn suorittamisessa käytetään sovittuja ja Asiakkaan hyväksymiä menetelmiä, mallipohjia ja työvälineitä.

Palvelun laatua mitataan säännöllisesti Asiakkaille tehtävien kyselyiden sekä saadun palautteen pohjalta. Mikäli palvelu ei vastaa sille asetettuja tavoitteita, käsitellään mahdollisia virhe- ja ongelmatilanteita palvelusopimuksessa kuvattua menettelyä käyttäen.

Toimittaja pitää Alihankkijoiden kanssa säännöllisesti seurantakokouksia, jossa kaikki käynnissä olevat toimeksiannot käydään läpi ja kartoitetaan niiden tilanne. Mahdolliset epäselvyydet ja ongelmatilanteet selvitetään välittömästi.

6 Liitteet

Liite 1 Valtionhallinnon digitaalisen turvallisuuden asiantuntijapalveluiden Alihankkijat

Liite 2 Väestörekisterikeskuksen digitaalisen turvallisuuden asiantuntijapalvelun hinnasto 2018

Liite 3 Toimeksiantojen tilauslomake